

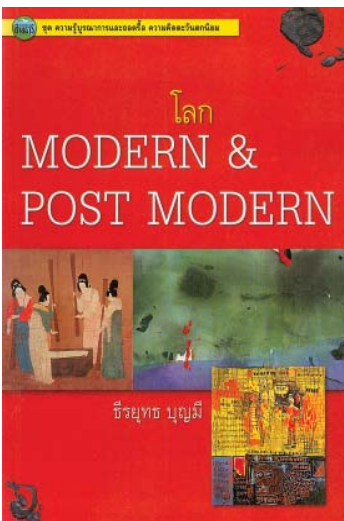
โลก Modern & Post Modern |

ประภัสสร ทองยินดี

นักศึกษาระดับปริญญาโท (พัฒนสังคมศาสตร์),
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

E-mail: chichi115@hotmail.com

ธีรยุทธ บุญมี. (2550). **โลก Modern & Post Modern**. กรุงเทพฯ: สายธาร.
192 หน้า.

หนังสือ **โลก Modern & Post Modern** เป็นงานเขียนเล่มที่ 2 ที่จัดอยู่ในโครงการหนังสือชุดองค์ความรู้บูรณาการและถนอมหรือความคิดตะวันตกชุดแรก ของ ธีรยุทธ บุญมี หนังสือ **โลก Modern & Post Modern** ผู้เขียนนำเสนอเนื้อหาให้ผู้อ่านได้เห็นถึงเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของชาติตะวันตก รวมไปถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมยุคสมัยใหม่และสังคมยุคหลังสมัยใหม่โดยประกอบไปด้วยเนื้อหาที่หลากหลาย เช่น ประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม เป็นต้น

ผู้เขียนได้แบ่งเนื้อหาที่สำคัญออกเป็น 2 ส่วนด้วยกัน ได้แก่ ส่วนที่ 1 คือ สังคมสมัยใหม่ ประกอบไปด้วยเนื้อหาทั้งหมด 6 บทด้วยกัน ได้แก่ บทที่ 1 ยุคที่ชาติตะวันตกหลุดออกมาจากกรอบความคิดทางคริสตศาสนา ในบทนี้ผู้เขียนนำเสนอเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เป็นสาเหตุทำให้ชาติตะวันตกหลุดออกมาจากกรอบความคิดทางคริสตศาสนา ผู้เขียนได้ชี้ให้เห็นว่าประกอบไปด้วย 5 สาเหตุหลักด้วยกัน คือ 1) การพัฒนาแนวความคิดและความก้าวหน้าในด้านต่างๆ ของยุโรปตะวันตกโดยเริ่มตั้งแต่ศตวรรษที่ 5 เช่น การใช้กังหันมาช่วยในชลประทาน การเกษตรโดยปลูกพืชหมุนเวียน เป็นต้น วิวัฒนาการต่างๆ ที่เจริญก้าวหน้าทำให้ผลผลิตของยุโรปตะวันตกสูงขึ้น ส่งผลให้เกิดช่องทางการติดต่อทางการค้าระหว่างเมืองกับนครรัฐของพ่อค้าและกลุ่มนายทุนที่เชื่อมโยงกันมากขึ้น 2) สงคราม Crusade และการติดต่อกับเอเชีย ทำให้ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ การแพทย์ รวมไปถึงปรัชญาวิทยาศาสตร์แนวอริสโตเติล ซึ่งต่อมาเป็นพื้นฐานของการเกิดยุค Renaissance และยุคการปฏิวัติวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 3) การทำสงครามของมองโกลในศตวรรษที่ 3 ทำให้เศรษฐกิจในจีน อินเดีย และโลกอาหรับตกต่ำลง ส่งผลทำให้เศรษฐกิจในคริสเตียนยุโรปเจริญเติบโตขึ้น นครรัฐต่างๆ เจริญรุ่งเรืองมากขึ้น เนื่องจากการค้าขายส่งผลให้เกิดความร่ำรวยทางเศรษฐกิจ ซึ่งความร่ำรวยทางเศรษฐกิจของยุโรปตะวันตกทำให้แนวความคิดทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ปรัชญาพัฒนาเจริญรุ่งเรืองไปมากขึ้น 4) ศาสนาคริสต์อยู่ในภาวะที่เสื่อมโทรมลง เกิดความขัดแย้งกันเองระหว่างศาสนา พระยัดติดในอำนาจอนุญาตให้คนรวยมีอภิสิทธิ์เหนือบุคคลอื่นในสังคม เช่น ใช้จ่ายบาปได้ สามารถแต่งงานกันใหม่พี่น้องได้ เป็นต้น สาเหตุที่เกิดขึ้นในข้างต้นผู้เขียนชี้ให้เห็นว่า เป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีส่วนทำให้ชาวยุโรปตะวันตกสามารถหลุดออกมาจากกรอบอารยธรรมเก่าที่คริสตจักรได้ครอบงำเอาไว้ได้ นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้นำเสนอเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจเกี่ยวกับการ

ขยายตัวทางการค้าที่มีความเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตของยุโรปในศตวรรษที่ 11 ตอนท้ายของบท (หน้า 25-26)

บทที่ 2 ผู้เขียนได้นำเสนอไว้อย่างน่าสนใจเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิวัติและการปฏิรูปในตะวันตก เพื่อก้าวสู่สังคมสมัยใหม่ โดยผู้เขียนชี้ให้เห็นว่าประกอบไปด้วยปัจจัย 4 ประการด้วยกันที่ทำให้เกิดการปฏิรูปสังคมตะวันตกเพื่อที่จะเปลี่ยนผ่านไปสู่สังคมสมัยใหม่ ปัจจัยที่ 1 การเกิดแนวความคิดมนุษยนิยมในยุค Renaissance ในส่วนนี้ผู้เขียนนำเสนอให้เห็นถึงการพัฒนาความคิดของมนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงจากการยึดติดกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้ามาเป็นความคิดที่มีลักษณะเป็นปัจเจกชน (individualism) มากขึ้น และมีการพัฒนาทฤษฎีการเมืองขึ้นมาโดยที่ไม่ได้เชื่อมโยงกับพระเจ้าหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ดังเช่นในอดีต มนุษย์เริ่มมีความเป็นปัจเจกบุคคลมากขึ้น โดยผู้เขียนยังได้กล่าวถึงการพัฒนาความคิดแบบ Humanism ที่เชื่อว่ามนุษย์สามารถรู้และตอบปัญหาทุกอย่างได้ มนุษย์มีความสามารถที่จะสื่อสารกับพระเจ้าโดยไม่ต้องผ่านศาสนจักร นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้นำเสนอ นักทฤษฎีการเมืองใหม่ เช่น Hobbes (1651), John Locke (1690), Francesco Petrarch (1304-1374) นักคิดเหล่านี้ มีแนวความคิดที่เชื่อว่า มนุษย์มีสิทธิเสรีภาพที่จะดำรงอยู่ร่วมกันในสังคม มีความเท่าเทียมกันในศักยภาพที่จะใช้เหตุผล (หน้า 28-29) ปัจจัยที่ 2 การปฏิรูปศาสนาในยุโรประหว่างคาทอลิกและโปรเตสแตนต์ เนื้อหาในส่วนนี้ผู้เขียนนำเสนอไว้อย่างน่าสนใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่ส่งผลให้มีการปฏิรูปศาสนาขึ้น โดยศาสนาเริ่มมีปัญหาเกิดขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1800 เนื่องจากเกิดการโต้เถียงกันในเชิงทฤษฎีปรัชญาการเมืองในสังคมในยุโรปว่าใครมีความสำคัญมากกว่ากันระหว่างศาสนจักรและราชอาณาจักร ต่อมาศาสนจักรเกิดความเสื่อมโทรมลงเป็นอย่างมาก เนื่องจากพระยึดติดอยู่กับลาภยศ ให้สิทธิคนรวยเหนือคนอื่นในสังคม เช่น อนุญาตให้ใช้เงินได้บาปได้ เป็นต้น

นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้นำเสนอเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ในปี ค.ศ. 1517 คือ การเสนอคำประท้วง 95 ข้อ ของ มาร์ติน ลูเธอร์ ที่ถูกเผยแพร่ไปทั่วยุโรป เป็นข้อเสนอก่ที่เรียกร้องให้ชาวคริสต์หันมาศรัทธาต่อพระเจ้าโดยตรงไม่ต้องผ่านศาสนจักร หลังจากการเสนอคำประท้วง 95 ข้อ ได้ส่งผลเสียอย่างมากต่อศาสนจักร แต่กลับส่งผลดีต่อกษัตริย์ เจ้านครรัฐเป็นอย่างมาก เพราะทำให้พวกเขาใช้อำนาจมากขึ้น รวมไปถึงการปฏิรูปศาสนาในยุโรปได้ส่งผลทำให้เกิดลัทธิปัจเจกชนขึ้นในสังคม ซึ่งก็คือ การเกิดความเป็นตัวตนของมนุษย์ที่ต้องรับผิดชอบต่อตนเองในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับลัทธิปัจเจกชนนั้นผู้เขียนดอกย้ำให้เห็นว่า เริ่มเกิดขึ้นเมื่อพวกโปรเตสแตนต์สอนว่าอย่าไปคุกเข่าต่อหน้าศาสนจักร แต่ให้ไปคุกเข่าต่อพระเจ้าโดยตรงเลย สิ่งนี้เป็นจุดเริ่มต้นของความคิดแบบปัจเจกชนที่แท้จริงของมนุษย์ และที่สำคัญลัทธิปัจเจกชนนี้ได้กลายเป็นพื้นฐานที่สำคัญให้กับการเกิดปรัชญาการเมืองแนวเสรีนิยมต่อมามีอีกด้วย ปัจจัยที่ 3 การปฏิวัติทางความคิด ผู้เขียนได้ชี้ให้ผู้อ่านได้เข้าใจถึงความเชื่อในคริสต์ศาสนาของมนุษย์ว่าได้ส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางแนวความคิดแก่มนุษย์ ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับโลกและจักรวาล ผู้เขียนแสดงให้เห็นว่าความเชื่อในคริสต์ศาสนาที่เชื่อว่าโลกคือจุดศูนย์กลางที่สำคัญของระบบจักรวาล ความเชื่อนี้เป็นฐานคิดให้กับนักดาราศาสตร์ เช่น Kepler, Galileo ให้สามารถค้นพบข้อเท็จจริงและองค์ความรู้เกี่ยวกับจักรวาลได้มากขึ้น เช่น พบว่าดวงอาทิตย์น่าจะเป็นจุดศูนย์กลางของระบบจักรวาลมากกว่าโลก เป็นต้น

ปัจจัยที่ 4 การพัฒนาแนวคิดทฤษฎีการเมืองการปกครองสมัยใหม่ ในส่วนนี้ผู้เขียนชี้ให้เห็นถึงทฤษฎีการเมืองการปกครองที่แตกต่างกันของนักคิดคนสำคัญ เช่น Thomas Aquinas (ค.ศ.1224/5-1274) ที่ได้พัฒนาระบบคิดของศาสนาคริสต์ในปลายยุคกลางที่เรียกว่า กฎธรรมชาติวิสัย (natural law), Manegold (นักทฤษฎีการเมืองสายสันตะปาปา) ที่เป็นฐานคิดให้กับนักคิดรุ่นหลัง และเป็นพื้นฐานของคำประกาศอิสรภาพของสหรัฐอีกด้วย, แนวคิดเสรีนิยมของ John Locke (ค.ศ.1632-1704) ที่เชื่อว่า

พื้นฐานของมนุษย์คือ ความเป็นปัจเจก ถ้าไม่มีรัฐ มนุษย์ก็สามารถอยู่ร่วมกันได้, ลัทธิอำนาจนิยมของ Thomas Hobbes (ค.ศ. 1588-1679) ที่เชื่อว่า ถ้าไม่มีรัฐควบคุมประชาชนจะฆ่ากันตาย, ทฤษฎีการเมืองการปกครองของ Montesquieu ที่รับอิทธิพลมาจากแนวคิดเสรีนิยม เขาได้แบ่งอำนาจอธิปไตยออกเป็น 3 ส่วน คือ นิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ ซึ่งมีลักษณะการแบ่งอำนาจรัฐเหมือนกับประเทศไทยใช้อยู่ การที่ผู้เขียนนำเสนอทฤษฎีการเมืองการปกครองของนักคิดต่างๆ จากแต่ละยุคแต่ละสมัย ช่วยทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจถึงแนวคิดทฤษฎีการเมืองการปกครองที่หลากหลายจากเหล่านักคิดคนสำคัญด้วยเนื้อหาที่กระทัดรัดและได้ใจความ การเกิดลัทธิปัญญาเหตุผล (Rationalism) ในส่วนนี้ผู้เขียนนำเสนอให้เห็นถึงการเกิดลัทธิปัญญาเหตุผลที่มีจุดเริ่มต้นตั้งแต่ยุโรปเริ่มทำการติดต่อและทำสงครามกับอาหรับตั้งแต่ปลายยุคกลาง ส่งผลทำให้ยุโรปได้รับอิทธิพลทางแนวความคิดจากโลกอาหรับ ส่งผลทำให้ยุโรปได้พัฒนาแนวความคิดเกี่ยวกับการศึกษาทางธรรมชาติและโลกมนุษย์รวมไปถึงวัตถุเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ผู้เขียนยังได้กล่าวถึงนักคิดคนสำคัญ คือ Rene Descartes (ค.ศ. 1596-1650) เป็นนักปรัชญาที่สำคัญคนหนึ่งของโลกที่ให้กำเนิดลัทธิปัญญาเหตุผลนิยม (หน้า 56) ปัจจัยที่ 5 การปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนำไปสู่การปฏิวัติอุตสาหกรรม ในส่วนนี้ผู้เขียนนำเสนอเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่เป็นจุดกำเนิดของการปฏิวัติอุตสาหกรรมและชี้ให้เห็นถึง การเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมในตะวันตกว่า เกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ที่มีการค้นพบองค์ความรู้ใหม่ๆ ในศตวรรษที่ 16-17 (หน้า 59-60)

บทที่ 3 ผู้เขียนนำเสนอสังคมยุคสมัยใหม่ว่าเป็นสังคมแห่งการเชื่อมโยงของประเทศต่างๆ ทั่วโลกและเป็นสังคมที่มีระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมและอุตสาหกรรมนิยมมารองรับ ผู้เขียนพยายามชี้ให้เห็นการเชื่อมโยงของประเทศต่างๆ ทั่วโลก และการเกิดเศรษฐกิจแบบทุนนิยมและอุตสาหกรรมนิยมว่าเกิดจากการขยายเส้นทางการค้าและการครอบครองอาณานิคมของประเทศฝั่งยุโรปที่ได้แพร่ขยายไปทั่วโลก รวมไปถึงในศตวรรษที่ 1760 เป็น

ยุคที่มีการพัฒนาระบบโรงงานอุตสาหกรรมและเส้นทางขนส่งทางรถไฟขึ้น เช่น การคิดค้นเครื่องปั่นด้ายและทอผ้าในอังกฤษ รวมถึงการสร้างระบบขนส่งทางรถไฟในอังกฤษที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดอุตสาหกรรมทอผ้าขึ้นในอังกฤษ การคิดค้นเครื่องปั่นด้ายและทอผ้ารวมไปถึงการสร้างระบบขนส่งถ่านหินด้วยรถไฟในประเทศอังกฤษที่เกิดขึ้น ทำให้อังกฤษเป็นประเทศที่ได้อีกว่า ประเทศผู้นำในการปฏิวัติอุตสาหกรรมในยุโรป รวมไปถึงการคิดค้นพัฒนาและประดิษฐ์สิ่งต่างๆ เช่น การประดิษฐ์เครื่องโทรเลขไฟฟ้า (1884) โทรทัศน์ (1936) การประดิษฐ์คอมพิวเตอร์บุคคล (1970) และอินเทอร์เน็ต (1996) การพัฒนาระบบเศรษฐกิจที่ทำให้เกิดตลาดหุ้นในอังกฤษปลายศตวรรษที่ 19 และการใช้เงินปอนด์เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน ใน ค.ศ 1717 เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดการเชื่อมโยงของประเทศต่างๆ ทั่วโลก และการเกิดเศรษฐกิจแบบทุนนิยมและอุตสาหกรรมนิยมที่แพร่กระจายไปทั่วทุกมุมโลก

บทที่ 4 ผู้เขียนนำเสนอเกี่ยวกับรูปแบบของค์กรทางการเมือง คือ รัฐบาล ซึ่งผู้เขียนได้ชี้ให้เห็นถึงความเป็นมาและสาเหตุที่ทำให้เกิดรัฐชาติด้วยภาษาที่ทำให้เข้าใจได้โดยง่าย (หน้า 74-76) นอกจากนี้ ผู้เขียนยังได้กล่าวถึงเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้แก่ สงครามในยุโรป การปฏิวัติในอเมริกา ค.ศ. 1776 และการปฏิวัติใหญ่ในฝรั่งเศส ค.ศ. 1789 ว่าเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลทำให้เกิดความเป็นประชาธิปไตยและลัทธิชาตินิยมรวมไปถึงยังเป็นสาเหตุสำคัญที่มีส่วนทำให้เกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ขึ้นอีกด้วย

บทที่ 5 นำเสนอเกี่ยวกับการเกิดขบวนการในการต่อต้านทุนนิยม ความเป็นสังคมสมัยใหม่ขึ้น โดยผู้เขียนชี้ให้เห็นถึงการเกิดขึ้นของลัทธิที่เรียกว่า Romanticism ในที่นี้ไม่ได้แปลว่า Romantic ในทางรักใคร่ แต่หมายถึงการเคลื่อนไหวทางความคิดและศิลปะโดยเน้นที่ศรัทธาและอารมณ์ (หน้า 83) ฐานคิดของลัทธิที่เรียกว่า Romanticism ได้ส่งผลถึงรากฐานทางความคิดของนักปรัชญา เช่น ปรัชญาของ Kant ปรัชญาของ Hegel เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้เขียนได้เสนอวรรณกรรมและภาพศิลปะแนว Romanticism

(หน้า 88-93) และวรรณกรรมและภาพศิลปะแนวสังคมนิยม ช่วง ค.ศ. 1850 เป็นศิลปะที่สะท้อนให้เห็นถึงความไม่เป็นธรรมที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ในสังคม ยุคสมัยใหม่ เช่น ภาพ The Gleaners (1857) ของ Miller ที่สื่อถึงชีวิตคนจนที่อยู่ในชนบทใช้หยาดเหงื่อแลกกับอาหาร (หน้า 99) ภาพที่ผู้เขียนได้นำมาประกอบในส่วนนี้สามารถช่วยให้ผู้อ่านได้เข้าใจถึงชีวิตและความเป็นอยู่ของสังคมมนุษย์ในช่วงเวลานั้นได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ผู้เขียนยังชี้ให้เห็นถึงการก่อกำเนิดของปรัชญา existentialism เป็นปรัชญาที่มีแนวความคิดต่อต้านความเป็นสังคมสมัยใหม่ที่ถูกโลกทุนนิยมอุตสาหกรรมกดขี่ ขูดรีด นอกจากนี้ ผู้เขียนยังได้ตอกย้ำให้ผู้อ่านได้เห็นถึงการต่อต้านความเป็นสังคมสมัยใหม่ด้วย แนวคิดสังคมนิยม (socialism) เป็นแนวคิดที่ชี้ให้เห็นว่า การแบ่งทรัพย์สินที่เกิดขึ้นในสังคมยุคสมัยใหม่เกิดขึ้นอย่างไม่เป็นธรรม ผลประโยชน์ตกอยู่กับคนส่วนน้อยเท่านั้น ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้รับความเป็นธรรม ซึ่งแนวคิดนี้ต้องการให้ประชาชนทุกคนเป็นเจ้าของทรัพยากรและปัจจัยการผลิตร่วมกัน แนวคิดนี้ต้องการให้สังคมมีความเปลี่ยนแปลงให้เกิดความเสมอภาคกันของเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง อีกทั้งผู้เขียนยังเสนอเกี่ยวกับ ลัทธิมาร์กซ์ (Marxism) ซึ่งผู้เขียนชี้ให้เห็นว่า ลัทธิมาร์กซ์ (Marxism) ได้ต่อต้านความเป็นเศรษฐกิจแบบทุนนิยมและชนชั้นนายทุนที่ขูดรีดหาประโยชน์จากชนชั้นกรรมกร และมาร์กซ์ยังได้ให้แนวคิดที่ว่า สังคมจะมีความเสมอภาคกันได้ต้องสร้างความสัมพันธ์ทางการผลิตแบบใหม่โดยเปลี่ยนเจ้าของเครื่องมือในการผลิตจากนายทุนมาเป็นของสังคมส่วนรวมแทน

ส่วนที่ 2 ผู้เขียนนำเสนอสังคมหลังสมัยใหม่ ประกอบไปด้วยเนื้อหา 3 บท ได้แก่ บทที่ 6 ศตวรรษที่ 20 และโลกยุคโลกาภิวัตน์และยุคหลังสมัยใหม่ ในส่วนนี้ผู้เขียนแบ่งการนำเสนอออกเป็นประเด็นต่างๆ เพื่อที่จะสามารถอธิบายเนื้อหาได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ดังนี้ 1) ในแง่ประวัติศาสตร์โลก ศตวรรษที่ 20 เป็นศตวรรษที่ตะวันตกเริ่มเสื่อมอำนาจลง เนื่องจากเกิดความขัดแย้งกันเองจนส่งผลให้เกิดสงครามโลกครั้งที่สอง รวมไปถึงประเทศ

ที่เคยตกเป็นอาณานิคมสามารถต่อสู้จนได้รับเอกราช เช่น อินเดียนและปากีสถานในปี ค.ศ. 1947 ฟิลิปปินส์ ในปี ค.ศ. 1948 เป็นต้น การต่อสู้จนได้รับเอกราชของประเทศที่เคยตกเป็นอาณานิคมของตะวันตกได้ส่งผลทำให้อำนาจทางการเมืองที่ยุโรปเคยมีในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกเสื่อมถอยลงไปด้วย 2) ในแง่อำนาจการเมืองและสังคม ศตวรรษที่ 20 เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองการปกครองของประเทศต่าง ๆ จากระบบเผด็จการไปสู่ระบบประชาธิปไตยมากขึ้น คนผิวสี ชนกลุ่มน้อยมีความสำคัญมากขึ้นในสังคม รวมไปถึงยังได้เกิดปัญหาสากลที่ว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของมนุษย์ขึ้นในปี ค.ศ. 1948 อีกทั้งบทบาทของสตรีได้ถูกยอมรับมากขึ้นในสังคมด้วย 3) ในแง่วัฒนธรรม ผู้เขียนนำเสนอว่าได้เกิดอุตสาหกรรมเชิงศิลปะขึ้น โดยสินค้าเครื่องมือเครื่องใช้บางชนิดมีการออกแบบโดยสอดแทรกงานศิลปะไปในตัว รวมไปถึงความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่น มีหนังสือพิมพ์ วิทยุ เครื่องเล่น cd dvd เป็นต้น ทำให้วัฒนธรรมเกี่ยวกับข่าวสารและบันเทิงแพร่กระจายไปอย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังได้ทำลายความเชื่อที่ว่า ชนชั้นสูงเท่านั้นที่จะมีวัฒนธรรมได้ ทำให้คนทุกชนชั้นสามารถมีวัฒนธรรมได้ไม่ว่าจะเป็น ชนชั้นสูง นายทุน กระฎุมพี รวมไปถึงยังเกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต ความคิดของคนวัยหนุ่มสาว เช่น การเกิดขบวนการฮิปปี้ เป็นต้น 4) ศตวรรษที่ 20 เป็นศตวรรษที่เกิดการปฏิวัติทางความคิดของวงการวิทยาศาสตร์ ศิลปะ และปรัชญา นักวิทยาศาสตร์และศิลปินนักปรัชญา มีแนวความคิดที่เปลี่ยนแปลงไป มีความเข้าใจเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ ปรัชญา และศิลปะว่ามีหลายวิธีหลายแนวความคิดที่จะค้นพบความจริงเหล่านี้ และเข้าใจว่าปรัชญาทางสังคมศาสตร์มนุษยศาสตร์ไม่ได้บ่งบอกความจริงของโลกมนุษย์ในสังคมได้เสมอไป เป็นเพียงภาพจำลองที่อธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมเท่านั้น ศิลปะในยุคนี้ก็เช่นกันไม่ได้สื่อถึงความจริงของโลกข้างนอกว่าเป็นอย่างไรเท่าไรนัก แต่สื่อถึงอารมณ์และความงามที่อยากจะสื่อออกมาของผู้วาดว่าเป็นไปในทิศทางที่เขาต้องการหรือไม่ 5) เกิดความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรมมากขึ้น คนในสังคม

เคารพความแตกต่างกันมากขึ้น เช่น การยอมรับชื่นชมการเลียนแบบวัฒนธรรมต่างชาติ เป็นต้น 6) เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ โดยส่วนข้อมูลข่าวสารมีความสำคัญมากกว่าส่วนของการผลิตสินค้า มีการเคลื่อนย้ายแรงงาน อาชีพ การตั้งโรงงานไปในสถานที่ต่างๆ ทั่วโลก รวมไปถึงการเกิดเงินโลก คนให้ความสำคัญกับราคาสินค้า ราคาสินค้าถูกกำหนดโดยโลกภายนอกมากขึ้น ซึ่งกลไกทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่จะถูกกำหนดโดยฝั่งตะวันตก โดยในปี ค.ศ. 1973 ได้เกิดการปฏิวัติใหญ่ขึ้นในโลกการเงิน คือ การล้มเลิกข้อตกลง Bretton Wood เป็นข้อตกลงในการเลิกใช้ทองคำเป็นมาตรฐานการรองรับระหว่างประเทศ

นอกจากนี้ ผู้เขียนยังได้ชี้ให้เห็นว่า ในปัจจุบันมนุษย์มีความไวใจกันเองมากขึ้น เช่น คนญี่ปุ่นตกลงที่จะไว้วางใจเงินดอลลาร์ของอเมริกันหรือแลกเปลี่ยนเงินเยนของตนได้ นอกจากนี้ ยังกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมมนุษย์ในยุคโลกาภิวัตน์ สังคมยุคหลังสมัยใหม่ว่าได้ส่งผลให้ความเป็นรัฐของประเทศต่างๆ เสื่อมถอยอำนาจลง เช่น ในอดีตการประเมินค่าผลงานประสิทธิภาพ จะดำเนินการภายในประเทศของตนเอง แต่ปัจจุบันถูกกำหนดโดยหน่วยงานระดับโลกในประเทศอื่นๆ เช่น ISO แม้แต่เศรษฐกิจยังถูกประเมินโดย IMF, World Bank เป็นต้น เกิดการเปลี่ยนแปลงของชุมชนและวิถีชีวิตของบุคคลทั้งอาชีพการงานและวัฒนธรรม รัฐต่างๆ ในยุโรปยอมสูญเสียอธิปไตยทางเศรษฐกิจบางส่วน เพื่อให้กลไกของสหภาพยุโรปมีอำนาจทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็งเป็นผู้กำหนดแทน ส่วนศิลปะและปรัชญาได้ถดถอยออกมาจากโลกแห่งความเป็นจริง ศิลปะจะคำนึงถึงความคิดของตัวเองว่าตรงไหนควรใช้สื่ออย่างไร รูปทรงอย่างไรมากกว่าจะแสดงถึงความ เป็นไปที่เกิดขึ้นในสังคม ส่วนปรัชญาก็พยายามอธิบายถึงว่าตัวเองทำไมคิดเช่นนั้น ไม่ได้เป็นแก่นของความจริงแต่เป็นความคิดเห็นหรืออคติของมนุษย์ที่เกิดขึ้นมากกว่า

บทที่ 7 ศิลปะ Modernism และ Post Modernism ผู้เขียนชี้ให้เห็นถึงงานศิลปะที่เกิดขึ้นในยุคสมัยใหม่ (Modernism) และหลังสมัยใหม่ (Post

Modernism) นอกจากนี้ ผู้เขียนยังได้สอดแทรกภาพงานศิลปะในยุคหนึ่งๆ ลงไปด้วย ซึ่งในแต่ละยุคสมัยเนื้อหาของภาพงานศิลปะจะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา งานศิลปะถูกแบ่งออกเป็นสกุลต่างๆ ในยุคก่อน Modernism งานศิลปะเป็นแนว Impressionism (ค.ศ. 1870-1900) ได้รับอิทธิพลมาจากนักปรัชญา John Locke และนักเศรษฐศาสตร์ Adam Smith ในทางเศรษฐกิจ มีการเรียกร้องให้รัฐหรือคนรวยให้คนจน จึงเกิดศิลปะแนว Utilitarianism ต่อมาในยุคสมัยใหม่เกิดศิลปะหลากหลายสกุลด้วยกัน เช่น ศิลปะแนว Impressionist ซึ่งเขียนสื่อถึงชีวิตชนชั้นกลางที่อาศัยในเมืองใหญ่ ภาพบ่งบอกถึงการพัฒนาที่ก้าวหน้าขึ้นเรื่อยๆ ของฝั่งตะวันตก ศิลปะแนวนี้เป็นงานศิลปะที่แตกต่างจากอดีตอย่างชัดเจน สีที่ใช้ในภาพที่ออกมาไม่จำเป็นต้องมีสีเดียวกับภาพ, ศิลปะแนว Cubism เป็นแนวศิลปะที่ยังไม่ได้แยกออกจากวัตถุแห่งความจริง เช่น ผลงานของ Picasso (หน้า 57), ศิลปะสกุล Abstractionism เป็นแนวศิลปะที่เปลี่ยนแปลงไป ภาพที่ออกมาไม่จำเป็นต้องบ่งบอกถึงวัตถุที่มีอยู่จริงบนโลกแล้ว, ศิลปะสกุล Data เป็นแนวศิลปะที่หลุดออกมาจากความผูกพันทางธรรมชาติ, ศิลปะสกุล Surrealism แสดงถึงความปรารถนา ความทุกข์ทรมาน ความต้องการของมนุษย์ที่ถูกปิดกั้น ต่อมาศิลปะในยุค Post Modernism เป็นศิลปะที่เปลี่ยนแปลงไปจากในอดีต เป็นศิลปะที่ใส่ความคิด ความต้องการ ความเชื่อของนักวาดรูปลงไป จึงทำให้เกิดศิลปะสกุลต่างๆ ขึ้น ได้แก่ Expressionism, Post Expressionism, Surrealism ศิลปะเหล่านี้มีลักษณะการใช้สี เส้น ลวดลายมีความเข้มข้นและบิดไปบิดมา ไม่เป็นแบบแผน รวมไปถึงศิลปะสกุลแหวกแนว สกุล Avant-garde ซึ่งมีแนวคิดว่าจะอะไรที่นำมาวาดต้องใหม่อยู่เสมอ

บทที่ 7 เป็นเนื้อหาในบทสุดท้าย ผู้เขียนนำเสนอปรัชญาในศตวรรษที่ 20 ในบทนี้ผู้เขียนชี้ให้เห็นถึงองค์ความรู้ทางปรัชญาที่มีความเกี่ยวข้องกับศตวรรษที่ 20 ของนักคิดโดยใช้เนื้อหาที่กะทัดรัดและได้ใจความ เช่น ปรัชญาแบบมาร์กซิสม์, ปรัชญาแนวปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology), ปรัชญาภาษาเป็นปรัชญาที่มีอิทธิพลมากที่สุดในศตวรรษที่ 20 เป็นต้น

นอกจากนี้ ผู้เขียนยังได้เสนอข้อสรุปที่เข้าใจง่ายและมีเนื้อหาที่กะทัดรัด ทำให้สามารถเข้าใจได้เป็นอย่างดีถึงกระแสความคิดจากนักคิดตะวันตกว่า โลกแบบโมเดิร์นไม่จำเป็นต้องนำไปสู่ความเป็นเหตุเป็นผลและความสุขของมนุษย์เสมอไป ในช่วงยุคสมัยที่เป็นแบบโมเดิร์นนี้มีเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในโลกอยู่เสมอ เช่น สงคราม การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ เป็นต้น ระบบการเมืองของสังคมตะวันตกไม่ได้แสดงถึงการกระจายอำนาจที่ดี เนื่องจากมีนักคิดที่เสนอให้เพิ่มอำนาจให้แก่ชุมชน การเมืองภาคประชาชน และสิทธิของประชาชนให้มากขึ้น ระบบคุณธรรมของตะวันตกยังมีการกดขี่บีบบังคับ กีดกันผู้ด้อยกว่า เช่น ชนกลุ่มน้อย แรงงานอพยพ เป็นต้น ทั้งในประเทศของตนเองและประเทศอื่นๆ อีกทั้ง องค์ความรู้ทางตะวันตกที่ถูกสร้างขึ้น มาในยุคโมเดิร์นถูกสร้างขึ้นมาเพื่อตอบสนองต่อสถาบันทางการเมือง สังคม ศีลธรรม คุณ เป็นต้น ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกดขี่ บีบบังคับสิทธิของผู้ที่ด้อยอำนาจกว่า ส่วนกระแสความคิดแบบ Post Western หรือ Post Colonial ถึงแม้ประเทศที่เคยตกเป็นอาณานิคมจะได้รับเอกราชแล้วแต่ประเทศเหล่านั้น ก็ยังรับเอาและคล้อยตามระบบความคิด ค่านิยม ศิลปวัฒนธรรม องค์ความรู้แบบตะวันตกอยู่ ซึ่งแนวคิดแบบปรัชญา การเมืองการปกครอง ประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรมแบบตะวันตกนั้นถูกมองว่าเป็นสิ่งที่สร้างความเจริญรุ่งเรือง ความก้าวหน้า และเป็นสิ่งที่สวยงามให้แก่ผู้นำไปใช้นำไปปฏิบัติ แต่ลืมคิดไปว่าสิ่งที่ประเทศเหล่านั้นได้เข้ามาทับซ้อน บดบังจนทำให้คุณค่าทาง วัฒนธรรม แนวความคิด ประวัติศาสตร์และความเชื่อของประเทศตนเอง เลือนหายไป

กล่าวโดยสรุป หนังสือ โลก Modern & Post Modern นำเสนอเนื้อหาที่หลากหลาย ด้วยภาษาและถ้อยคำที่เข้าใจได้ง่าย หนังสือเล่มนี้จะช่วยให้ผู้อ่านได้เข้าใจและเพิ่มพูนองค์ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ที่สำคัญของยุโรป สังคมโลกยุคสมัยใหม่และยุคหลังสมัยใหม่ได้เป็นอย่างดี โดยหนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับนักศึกษาที่เรียนด้านสังคมศาสตร์และสาขาอื่นๆ ประชาชนทั่วไปรวมถึงนักวิชาการ ที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์

ของยุโรปและสังคมโลกยุคสมัยใหม่และยุคหลังสมัยใหม่ ดังนั้น จึงอยากฝากถึงหนังสือเล่มนี้ให้เป็นอีกหนึ่งตัวเลือก เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้และเพิ่มพูนองค์ความรู้ต่อไปในอนาคต